

13 Δεκεμβρίου 2018

Alexander Lamont Henderson: Σπάνιες φωτογραφίες από την Ελλάδα του 1904

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Οι 86 γυάλινες διαφάνειες παρουσιάζονται πρώτη φορά στο κοινό από το Μουσείο Μπενάκη

Η πλατεία Συντάγματος με τα Παλαιά Ανάκτορα στο βάθος πριν τη διαμόρφωση του μνημείου του αγνώστου στρατιώτη. Φωτογραφία: Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη

Το Μουσείο Μπενάκη παρουσιάζει για πρώτη φορά στο ελληνικό κοινό τις εικόνες που αποτύπωσε ο διακεκριμένος Βρετανός φωτογράφος Alexander Lamont

Henderson κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στη χώρα μας στις αρχές του 1904. Το υλικό φυλάσσεται σήμερα στη συλλογή των Φωτογραφικών Αρχείων του Μουσείου Μπενάκη χάρη στη ευγενική προσφορά του κύριου Πέτρου Τσεμπελή.

Η έκθεση «Alexander Lamont Henderson. Ταξιδιωτικές φωτογραφίες του 1904» εγκαινιάζεται σήμερα, Τρίτη 11 Δεκεμβρίου και ώρα 20:00 στο Μουσείο Μπενάκη / Πινακοθήκη Γκίκα (Κριεζώτου 3) και θα διαρκέσει έως τις 5 Μαΐου 2019, ενώ στη συνέχεια θα παρουσιαστεί στον εκθεσιακό χώρο της Ιεράς Μονής Ευαγγελισμού της Θεοτόκου της Σκιάθου σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Οργανισμό «Η Σκιάθος» (9 Ιουνίου-29 Σεπτεμβρίου 2019).

Λούστροι στην πλατεία Συντάγματος. Φωτογραφία Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη

Ο Alexander Lamont Henderson γεννήθηκε στο Εδιμβούργο το 1838 και υπήρξε ιδιαίτερα ενεργός στα φωτογραφικά δρώμενα της Βρετανίας. Από το 1860 έως το

1887 διατηρούσε φωτογραφείο στην οδό King William στο κέντρο του Λονδίνου και ένα ακόμη στην πόλη Amersham. Ήταν μέλος της Royal Photographic Society καθώς και ιδρυτικό μέλος του φωτογραφικού σωματείου London & Provincial Association. Επιπλέον, αρθρογραφούσε συχνά στο έντυπο British Journal of Photography σχετικά με την τεχνική της φωτογραφίας. Το 1884, η βασίλισσα Βικτωρία του απένειμε τον τίτλο του βασιλικού φωτογράφου. Στο πλαίσιο αυτό, αποτύπωνε στιγμές από την καθημερινή ζωή της βασιλικής οικογένειας, ενώ είχε αναλάβει και την εκτύπωση φωτογραφικών πορτραίτων μελών της βρετανικής αυλής σε πορσελάνη που προορίζονταν για κοσμήματα.

Στο Νέο Φάληρο. Στο βάθος διακρίνονται από αριστερά στα δεξιά το νέο θέατρο που κτίστηκε το 1896, το ξενοδοχείο του σταθμού με την προσθήκη του τρίτου ορόφου, το νεόδμητο ξενοδοχείο «Ακταίον» και η εξέδρα με τις καμπίνες των θαλάσσιων λουτρών Φωτογραφία Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη

Μετά το θάνατο της βασίλισσας Βικτωρίας το 1901, ο Henderson συνταξιοδοτήθηκε. Τότε ήταν που πραγματοποίησε μια σειρά από φωτογραφικές περιοδείες σε χώρες όπως η Γαλλία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Αλγερία, η Αίγυπτος, η Τουρκία, η Αυστραλία κ.ά. Με την επιστροφή του στο Λονδίνο,

μετέτρεψε τα αρνητικά που συγκέντρωσε στα πολλαπλά του ταξίδια σε γυάλινες διαφάνειες προβολής, τις γνωστές ως lantern slides, και τις παρουσίαζε σε ειδικές προβολές κατά τη διάρκεια των ετησίων εκθέσεων της Royal Photographic Society στη βρετανική πρωτεύουσα.

Στην Ελλάδα έφτασε τους πρώτους μήνες του 1904. Ο φακός του στράφηκε μακριά από τα εικονογραφικά στερεότυπα της εποχής, παραλείποντας τη συστηματική αποτύπωση των αρχαίων μνημείων.

Άποψη της Αθήνας από την Ακρόπολη με τον Λυκαβηττό στο βάθος. Φωτογραφία Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη

Πέρα από τις πανοραμικές απόψεις της Αθήνας με τα πρώτα νεοκλασικά κτήρια να προβάλλουν ολοκαίνουργια, ο Henderson εστίασε στην καταγραφή της κοινωνικής ζωής της πόλης και της καθημερινότητά της με τους πλανόδιους πωλητές να πρωταγωνιστούν. Ειδικό ενδιαφέρον έχουν οι λήψεις που πραγματοποίησε στα βασιλικά ανάκτορα της Αθήνας και του Τατοΐου, καθώς παρουσιάζουν για πρώτη φορά την αρχική εσωτερική τους διαμόρφωση.

Επίσης, οι φωτογραφίες από τις αίθουσες του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και

της πρώτης μόνιμης έκθεσης του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου στο κεντρικό κτήριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για τη μουσειακή μέριμνα της εποχής. Αφήνοντας τα στενά όρια της πόλης, ο Henderson περιηγήθηκε το Φάληρο και το λιμάνι του Πειραιά όπου φωτογράφησε μοναδικά στιγμιότυπα από τη ζωή στην περιοχή. Η περιοδεία του στη χώρα μας ολοκληρώθηκε μετά από μια σύντομη επίσκεψη στα Χανιά και την Πάτρα.

Άποψη της Αθήνας από τους πρόποδες του Λυκαβηττού. Διακρίνονται τα Παλαιά Ανάκτορα με την πλατεία Συντάγματος και την Ακρόπολη στο βάθος. Αριστερά η λεωφόρος Βασ. Σοφίας με τα νεοκλασικά μέγαρα. Σε πρώτο πλάνο η περιοχή του Κολωνακίου με διακριτή την οδό Βουκουρεστίου. Λίγο πριν την κατάληξή της, στα δεξιά, το Ιλίου Μέλαθρον. Φωτογραφία Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη

Η βασιλική φρουρά στα Παλαιά Ανάκτορα. Φωτογραφία Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη

Ακροβάτες στην πλατεία Συντάγματος. Στο βάθος διακρίνονται τα μέγαρα Ιωάννου Βούρου και Στεφάνου Σκουλούδη. Φωτογραφία Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη

Παρά τον περιορισμένο τους αριθμό, οι φωτογραφίες του διακρίνονται για τη θεματική τους ποικιλία, την συνθετική ακρίβεια και την άψογη χημική επεξεργασία και σαφώς καταδεικνύουν το έργο ενός εξάιρετου επαγγελματία φωτογράφου των αρχών του 20ου αιώνα. Στο σύνολό τους αποτελούν ένα πολύτιμο θησαυρό από όπου αντλούνται μοναδικές πληροφορίες για την ιστορία και τη φυσιογνωμία του τόπου μας.

Ο Henderson πέθανε το 1907 και το αρχείο του παραδόθηκε στη βιβλιοθήκη του Guildhall Museum. Δυστυχώς όμως, καταστράφηκε κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου όταν η γερμανική πολεμική αεροπορία βομβάρδισε το Λονδίνο προκαλώντας μεγάλες καταστροφές. Ένα μικρό τμήμα του έργου του που

βρέθηκε στο οικογενειακό σπίτι με την ένδειξη «Holiday snaps», διαφύλαξε ο γαμπρός του δημιουργού William Henderson Grey.

Το σύνολο αυτό, πιθανόν και το μοναδικό δείγμα δουλειάς του φωτογράφου που σώθηκε, περιλάμβανε περίπου 4.000 θέματα κυρίως από τα ταξίδια που πραγματοποίησε τα τελευταία χρόνια της ζωής του. Ανάμεσα σε αυτά βρέθηκαν οι 86 γυάλινες διαφάνειες από την Ελλάδα που σήμερα αποτελούν μέρος της φωτογραφικής συλλογής του Μουσείου Μπενάκη. Για τις ανάγκες της έκθεσης, το υλικό επεξεργάστηκε και ένα μέρος του εκτυπώθηκε ψηφιακά.

Το οπωροπωλείο Η Δίκαια Χειρ του Δ.Σ. Μπίλιου στην οδό Λέκκα. Φωτογραφία Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη

Αίθουσα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου αφιερωμένη στη Μυκηναϊκή Τέχνη. Φωτογραφία Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη.

*Η Ακρόπολη από τον λόφο των Μουσών. Στην κλιτύ το Ωδείο Ηρώδου Αττικού και η Στοά Ευμένους.
Φωτογραφία Alexander Lamont Henderson. Μουσείο Μπενάκη*

Παράλληλες Εκδηλώσεις

Ξεναγήσεις

Η επιμελήτρια της έκθεσης, Αλίκη Τσίργιαλου, θα ξεναγήσει τους επισκέπτες στη ζωή και το έργο του Alexander Lamont Henderson:

Ημερομηνίες ξεναγήσεων:

Παρασκευή 18.1.2018, 16.30

Παρασκευή 15.2.2018, 16.30

Σάββατο 16.3.2018, 12.00

Σάββατο 16.4.2018, 12.00

Η συμμετοχή στις ξεναγήσεις επιβαρύνει το εισιτήριο της έκθεσης (€ 5) κατά € 2.

Πηγή: huffingtonpost.gr